

Қазақстан Республикасының білім және ғылым министрлігі

Қарағанды мемлекеттік техникалық университеті

Бекітемін
Ғылыми кеңес төрағасы,
ректор, ҚР ҰҒА
академигі
Ғазалиев А.М.

« ____ » _____ 2015ж.

СТУДЕНТКЕ АРНАЛҒАН ПӘН БОЙЫНША ОҚЫТУ
БАҒДАРЛАМАСЫ (SYLLABUS)

АНВ 3218 «Ақша. Несие. Банк» пәні
АНБSS 24 «Ақша. Несие. Банк және салық салу» модулі

5В050800 «Есеп және аудит» мамандығы

«Инженерлік экономикалық және менеджмент» факультеті

Кәсіпорын экономикасы кафедрасы

АЛҒЫ СӨЗ

Студентке арналған пән бойынша оқыту бағдарламасын (syllabus) әзірлеген: Г.Қ. Рауандина аға оқытушы.

Кәсіпорын экономикасы кафедрасы отырысында талқыланған
(кафедраның атауы)

№ ___ хаттама «___» _____ 2015 ж.

Кафедра меңгерушісі _____ Б.А. Ахметжанов
(қолы)

«Инженерлік экономика және менеджмент факультетінің оқу -
әдістемелік кеңесімен мақұлдаған

№ ___ хаттама «___» _____ 2015ж.

Төрағасы _____ Н.А.Нурмагамбетова

Оқытушы туралы мәліметтер мен байланыстық ақпарат

Рауандина Гүлдарай Қалкенқызы, КЭ кафедрасының аға оқытушысы

(оқытушының аты-жөні, ғылыми дәрежесі, ғылыми атағы, лауазымы)

Кәсіпорын экономикасы кафедрасы ҚарМТУ 4 корпусында орналасқан (мекен-жай), 316 аудитория, байланыс телефоны 56-75-94 (1049).

Пәннің еңбек сыйымдылығы

Семестр	Кредиттер саны/ ECTS	Сабақтардың түрі					СӨЖ сағат саны	Жалпы сағаттар саны	Бақылау түрі
		Байланыс сағаттарының саны			СОӨЖ сағат саны	Барлық сағат			
		Дәріс	Практикалық сабақтар	Лабораториялық сабақтар					
5	3/5	30	15		45	90	45	135	ТТ

Пәннің сипаттамасы

«Ақша, несие, банктер» пәні таңдау курсы болып табылады және пәндердің базалық циклында таңдау бойынша компонент.

Пәннің мақсаты

«Ақша, несие, банктер» пәні студенттерге ақша, ақша айналымы, ақша жүйесі, несие жүйесі мен олардың елімізде пайда болуы мен даму заңдылықтарына талдау жасау және де Қазақстан Республикасының Ұлттық банкі мен коммерциялық банктердің қызметтері мен операциялары, құрылымы, басқару органдары туралы түсініктеме беру мақсатын алға қояды.

Пәннің міндеттері

Пәннің міндеттері мынадай: ақша түрлері мен функциялары, ақша айналысы мен ақша жүйесін ұйымдастыру мәселелері, несиенің экономикадағы мәні, функциялары, оның формалары мен түрлерімен, коммерциялық банктердің түрлерімен, ұйымдастыру құрылымымен, операцияларымен, сондай – ақ валюталық қатынастар, валюталық жүйелер, олардың құрылу және қызмет ету қағидаларымен таныстыру.

Берілген пәнді оқу нәтижесінде студенттер міндетті:

- ақша, ақша жүйесі туралы;
- несие, несие берушілер мен қарыз алушылардың өзара қатынасында пайдалану туралы, оның формалары мен түрлері туралы, нақты отандық банктердің қызметтері туралы, жүргізетін операциялары туралы түсінікке ие болуға;
- несиенің ұсыну принциптерін, тәртібін;

- Ұлттық банктің басқарма құрылымын, атқаратын операцияларын білуге;
- ақшаның бүгінгі және болашақтағы құнын;
- несие бойынша пайыздық мөлшерлемелерді білуге.

Пререквизиттер

Берілген пәнді оқу үшін келесі пәндерді (бөлімдерді (тақырыптарды) көрсетумен) меңгеру қажет: Экономикалық теория.

Постреквизиттер

«Ақша. Несие. Банк» пәнін оқу кезінде алынған білімдер келесі пәндерді «Практикалық аудит» сияқты пәнді меңгеру барысында қолданылады.

Пәннің мазмұны

Сабақтардың түрлері бойынша пәннің мазмұны және олардың еңбек СИЙМДЫЛЫҒЫ

Бөлімнің (тақырыптардың) атауы	Сабақтардың түрлері бойынша еңбек сиымдылығы, сағат				
	дәрістер	практикалық	зертханалық	СОДЖ	СДЖ
1	2	3	4	5	6
1 тақырып. Ақшаның мәні және қызметтері	3	2	-	4	4
2 тақырып. Ақша айналымы, ақша айналысы және ақша жүйесі	3	1	-	4	4
3 тақырып. Инфляция	2	1	-	3	3
4 тақырып. Ақша реформасы және валютаны тұрақтандыру әдістері	2	1	-	3	3
5 тақырып. Ссудалық капитал, несие және пайыз	2	1	-	4	4
6 тақырып. Несие жүйесі. Несие мекемелерінің түрлері	2	1	-	3	3
7 тақырып. Мемлекеттің орталық банкі, оның қалыптасуы мен дамуы	2	1	-	3	3
8 тақырып. Қазақстан Республикасы Ұлттық банкінің функциялары мен операциялары	2	1	-	3	3
9 тақырып. Коммерциялық банктер, оны ұйымдастыру қызметтері мен функциялары	2	1	-	3	3
10 тақырып. Коммерциялық					

банктердің активтік, пассивтік, және комиссиянды-делдалдық операциялары	2	1	-	3	3
11 тақырып. Бағалы қағаздар нарығы	2		-	3	3
12 тақырып. Биржа қоры	2	1	-	3	3
13 тақырып. Валюталық жүйе және валюталық қатынастар ұғымы	2	1	-	3	3
14 тақырып. Халықаралық валюталық – несиелік институттар	2	1	-	3	3
БАРЛЫҒЫ:	30	15	-	45	45

Практикалық (семинарлық) сабақтар тізімі

1. Ақшаның мәні және қызметтері
2. Ақша айналымы, ақша айналысы, ақша жүйесі
3. Несие, мәні және формалары
4. Банктің мәні
5. Несие жүйесі
6. Екінші деңгейлі банктердің қызметтерін ұйымдастырудың құқықтық әгіздері
7. Банктердің активтік және пассивтік операциялары
8. Банктің пайдасы және банктік пайыздар
9. Мемлекеттің орталық банкі, оның қалыптасуы мен дамуы
10. Банк жүйесімен ақшаның қалыптасуы және жойылуы
11. Валюталық жүйе және валюталық қатынастар ұғымы
12. Халықаралық валюталық – несиелік институттар

СӨЖ-ге арналған бақылау тапсырмаларының тақырыбы

1. Қағаз ақшаның құнсызданғанын қайдан білуге болады?
2. Несие ақшаларының ұғымы және пайда болу себептері.
3. Вексель түсінігі және оның түрлері.
4. Банкнота түсінігі және оның вексельден айырмашылықтары.
5. Пластикалық карточка. Оны пайдаланудың артықшылықтары неде?
6. Ақша айналысы заңының мәні және ол қандай факторларды анықтайды?
7. Ақша айналымының жылдамдығына әсер ететін факторлар қандай?
8. Ақшалай жүйе түсінігі және элементтерін атап шығыңыздар?
9. Қазіргі ақша жүйесінің типі және оған тән өзгерістер қандай?

10. Экономикасы дамыған мемлекеттердің ақша жүйесінің белгілері қандай?
11. Қарыз капиталының құрылымы.
12. Қарыз проценті және оның мәні.
13. Процент мөлшерінің мағынасы.
 14. Процент мөлшерінің түрлері және өзгеру себептері.
 15. Процент мөлшеріне әсер ететін факторлар қандай?
 16. Процент мөлшерін есептейтін формула мәні мен мағынасы.
 17. Экономикадағы несиенің қажеттілігі мен ұдайы өндірістегі неситенің мәні қандай?
 18. Несие нысандары, банктік несиенің коммерциялық несиеден негізгі айырмашылықтары қандай?
 19. Несие қандай белгілері бойынша жіктеледі?
 20. Несие қандай қызметтер атқарады?
 21. Коммерциялық банктердің басқа қаржылық институттардан айырмашылығы қандай?
 22. Коммерциялық банктер және олардың түрлері.
 23. Коммерциялық банктердің қызметтері.
 24. Банктердің ұйымдастыру құрылымы.
 25. Несие жүйесі түсінігі.
 26. Несиенің жүйесінің маңызы қандай?
 27. Экономикасы дамыған елдердің несие жүйесіндегі өзгерістер қандай?
 28. Маманданған – қаржы институттарына сипаттама беріңіз.
 29. Қазақстанда банк жүйесінің қалыптасу ерекшеліктері қандай?
 30. Банк жүйесінің даму кезеңдері.
 31. ҚР-да екінші деңгейдегі банк жүйесін құрудың себептері және оның маңызы.
 32. Әлемдегі несие жүйесінің қазіргі даму тенденциясы.
 33. Мамандандырылған банктік емес несие – қаржы мекемелерінің қызметі (сақтандыру компаниялары, зейнетақы және инвестициялық қорлар, несие серіктестіктері және т.б.).
 34. Екінші деңгейлі банктердің қорлары, жарлығы және меншікті капиталының түрлері мен қалыптасу көздері
 35. Екінші деңгейлі банктердің қызмет етуін тоқтату себептері
 36. Екінші деңгейлі банктердің жабылуындағы қолданылатын шаралар
 37. Коммерциялық банктердің пассив операциялары.
 38. Банк капиталының құрылуы.
 39. Бөлінбеген пайда шоты және депозит мәндері.
 40. Мерзімді салымдар және депозттік сертификат.
 41. Коммерциялық банктердің актив операциялары.
 42. Факторинг және лизинг операциялары.
 43. Коммерциялық банктердің несие операциясы және бағалы қағаздармен жүргізілетін операциялары туралы мәлімдеме.

44. Банктік ресурстарының құрылымын схема арқылы көрсету керек (ұсыну формасы – схема).

45. Коммерциялық банктердің кірістері және шығындары деңгейіне әсерін тигізетін факторларды атап көрсетіңіз.

46. Пайыздық мөлшерлемелерді есептеу әдістірі қандай?

47. Ұлттық банктің пассив операциялары.

48. Ұлттық банктің актив операциялары.

49. ҚРҰБ – Үкіметтің банкирі, қаржылық кеңесшісі, агенті.

50. Валюта, валюталық қатынастар, валюта механизмі, валюта жүйесінің түсініктері.

51. Валюта жүйесінің түрлері, олардың бір-бірімен байланысы және бір-білінен айырмашылықтары.

52. Халықаралық есеп айырысу байланысының құрылымы.

53. Төлем балансының негізгі бөлімдері.

54. Валюта курсы мемлекеттік реттеу әдістері.

55. Валюткалық котировка түсінігі мен оның түрлері.

56. Валюталық курс түрлері және әртүрлі мысал келтіру.

57. Халықаралық есеп айыруларды жүргізудің тәртібі.

58. Валюталық саясат және банктің валюта қаржы портфелін басқару.

59. Халықаралық валюта қоры және оның халықаралық қатнастардағы ролі мен атқаратын қызметтері.

60. Дүниежүзілік банктің мақсаты мен оның басқаруы мен құрылымдары.

61. Азиялық даму банкі оның міндеттері мен қызметтері.

62. ҚР басқа елдермен қарым - қатынастары.

63. Халықаралық несие институттары мен ҚР қарым- қатынасы.

64. Халықаралық валюта қоры және оның халықаралық қатнастардағы ролі мен атқаратын қызметтері.

65. Қолма- қол ақшасыз есеп айырысудың түрлері:

66. Дүниежүзілік банктің мақсаты мен оның басқаруы мен құрылымдары.

67. Европалық даму және қайта құру банкінің мақсаты мен қызметі

68. Азиялық даму банкі оның міндеттері мен қызметтері.

69. ҚР басқа елдермен қарым - қатынастары.

70. Халықаралық несие институттары мен ҚР қарым- қатынасы.

Студенттер білімін бағалау критерийлері

Пән бойынша емтихан бағасы межелік бақылаулар бойынша максимум көрсеткіштер (60%-ға дейін) мен қортынды аттестаттаудың (емтихан) (40%-ға дейін) сомасы ретінде анықталады және кестеге сәйкес 100%-ға дейінгі мәнді құрайды.

Пән бойынша берілген тапсырмаларды орындау мен тапсыру кестесі

Бақылау түрі	Тапсырма мақсаты мен мазмұны	Ұсынылатын әдебиет	Орындау ұзақтығы	Бақылау түрі	Тапсыру мерзімі	Балл
1	2	3	4	5	6	
Тәжірибе лік жұмыс	Теориялық және практикалық білімді бекіту	[1],[5],[7], лекциялар конспектісі	1 апта	Ағымдағы	5, 10 апта	10
СӨЖ	Теориялық және практикалық білімді бекіту	[2],[3],[6], лекциялар конспектісі	1 апта	Ағымдағы	1-14 апта	15
ОСӨЖ	Теориялық және практикалық білімді бекіту	[4],[5],[8], лекциялар конспектісі	1 апта	Ағымдағы	1-14 апта	15
1 аралық бақылау	Теориялық және анализдау білімін кеңейту	Негізгі және қосымша әдебиеттің жалпы тізімі	1 біріккен сағаттар	Межелік	7 апта	10
2 аралық бақылау	Теориялық және анализдау білімін кеңейту	Негізгі және қосымша әдебиеттің жалпы тізімі	1 біріккен сағаттар	Межелік	14 апта	10
Емтихан	Пән материалының игерілуін тексеру	Негізгі және қосымша әдебиет тізімі	1 қатынас сағаттары	Қорытынды	Сессия кезінде	40
Барлығы						100

Саясаты және процедуралары

«Ақша, несие, банктер» пәнін оқу кезінде келесі ережелерді сақтауды сұраймыз:

1. Сабаққа кешігіп келмеу.
2. Сабақты себепсіз босатпау, ауырған жағдайда – дәрігердің анықтамасын, басқа жағдайларда түсініктеме беруді сұраймыз.
3. Сабақ үстінде сөйлемеу керек, газет және т.б. керексіз әдебиеттерді, мақалаларды оқымау керек, ұялы телефонды сөндіріп қою керек.
4. Қатыспаған сабақтарды оқытушының белгілеген уақытында жауап беру керек.
5. Оқу процесіне белсенді қатысу.

Негізгі әдебиет тізімі

1 “Қазақстан Республикасының ұлттық валютасын енгізу туралы” ҚР Президентінің Жарғысы. Егеменді Қазақстан 12.10.1993ж.

2 “Ұлттық банк” туралы ҚР Заңы. 30 наурыз 1995 ж. № 2155 және бақылау туралы” ҚР Заңы. 4 шілде 2003 ж. № 474

3 “Қаржы нарығы мен қаржы мекемелерін мемлекеттік реттеу

4 “Қазақстан Республикасының банктері және банк қызметі туралы”

ҚР Заңы 31 08 1995 ж. № 2444 өзгерістер мен қосымшалар 10.07.2003ж.

5 “Екінші денгейлі банктер үшін пруденциалды нормативтер туралы Ерережелерін бекіту туралы” Жарғы. 03.06.2002 ж.

6 Долан Э.Дж. Деньги, банковское дело и денежно-кредитная политика.

-Санкт-Петербург, ОРКЕСТР, 2004г.

7 Жуков Е.Ф. Деньги, кредит, банки. Банки и биржи. -М., ЮНИТИ, 2009г.

8 Сейтқасымов Ғ.С., Ақша, несие, банктер, 2- басылым, Экономика, -Алматы, 2009ж.

9 Соколова О.В. Финансы, деньги и кредит. -М.: ЮРИСТЪ, 2000г.

10 Лаврушина О.И. Деньги, кредит, банки. -М.: ФИНАНСЫ И СТАТИСТИКА, 2010г.

11 Л.А.Дробозина, Л.П.Окунева, Л.Д.Андросова. Финансы. Денежное обращение и кредит. -М.: ЮНИТИ, 2007г.

12 Круглов В.В. Основы международных валютно-финансовых и кредитных отношений. -М.: ИНФРА-М, 2008г.

13 Лаврушин О.И. Банковское дело.- М.: Финансы и статистика, 2003г.

14 Сенчагова В.К., Архипова А.И. Финансы, денежное обращение и кредит. -М.: Проспект, 2010г.

15 Тен Н.В. Деньги. Кредит. Банки: учебное пособие. -Караганда, КарГТУ, 2011г.

16 Тен Н.В., Ковалева И.А. Методические указания к практическим занятиям по курсу «Деньги, кредит, банки». -Караганда, КарГТУ, 2005 г.

17 Тен Н.В., Ковалева И.А. Методические указания по организации СРС при изучении курса «Деньги, кредит, банки».- Караганда, КарГТУ, 2005г.

18 Колпакова Г.М. Финансы. Денежное обращение. Кредит. -М.: Финансы и статистика, 2010г.

19 Романовский М.В., О.В. Врублевская О.В. Финансы, денежное обращение и кредит. -М.: Юрайт-М, 2011г.

20 Ширинская Е.Б. Операции коммерческих банков: российский и зарубежный опыт. –М., «Финансы и статистика», 2005г.

21 Гальперин В.М., Гребенников П.И., Леусский А.И., Тарасевич Л.СМ. Макроэкономика.-СПб.: ГУЭФ, 2007г.

22. Деньги. Кредит.Банки. /под ред. О.И. Лаврушина. Изд. перераб. Москва, “КНОРУС”, 2004, с. 147-182

Қосымша әдебиетт тізімі

1 Борискин А.В., Тарабцев А.А., Тарушкин А.Б. Деньги. Кредит. Банки.: Учеб.пособие. -СПБ.: СПЕЦ. ЛИТ., 2010г.

2 Пашкус Ю.В. Деньги: Прошлое и современность. -Л.: ЛГУ, 2010г.

**СТУДЕНТКЕ АРНАЛҒАН ПӘН БОЙЫНША
ОҚЫТУ БАҒДАРЛАМАСЫ
(SYLLABUS)**

АНВ 3218 «Ақша. Несие. Банк» пәні
АНБСС 24 «Ақша. Несие. Банк және салық салу» модулі

31.03.2004 ж. № 50 мемл. бас. лиц..

Баспаға _____ 20__ ж. қол қойылды. Пішіні 90x60/16. Таралымы _____ дана

Көлемі ___ оқу бас. п. № _____ тапсырыс Бағасы келісілген